แนวทางการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมีตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Guidelines for the Management on the Involvement of Ban Pha Mee Child Development Center Committee Based on Operational Standard of Child Development Center Management of Local Administrative Organization

อุไรวรรณ รุ่งสิริพิพัฒน์
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.สมเกียรติ ตุ่นแก้ว
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ ดร.ประเวศ เวชชะ

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วม ศึกษาเหตุและปัจจัยและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมีตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการศึกษาสภาพ และศึกษาเหตุปัจจัย ใช้ประชากรที่เป็นผู้ปกครองเด็ก และคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 23 คน การสนทนากลุ่มใช้ประชากร จำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการบริหารงาน ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหาร งานบุคคลและด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. เหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วม ได้แก่ ด้านบุคลากร เหตุที่ไม่เข้าร่วมเพราะขาดความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับชุมชนทำให้ชุมชนไม่ให้การสนับสนุนให้ความร่วมมือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขาดความร่วมมือของชุมชนในการร่วมกิจกรรมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และความเสียสละของชุมชนต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วม ได้แก่ ด้านงบประมาณ การใช้จ่ายเงินงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชุมชนไม่ทราบข้อมูลการใช้จ่ายและไม่มีส่วนร่วมในการใช้จ่ายงบประมาณ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ วัสดุอุปกรณ์ ไม่พร้อมใช้ในการปฏิบัติงาน ไม่ทันสมัยในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ

3. แนวทางในการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีแนวทางดังนี้ ด้านบุคลากร จัดกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ จัดอบรมให้ความรู้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานในระดับจังหวัดมาให้ถ่ายทอดให้ความรู้ ด้านงบประมาณ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้จัดทำแผนการใช้จ่ายเงินที่เสนอไป

จัดหางบประมาณสนับสนุนจากบุคคลภายนอกมาพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความสวยงาม เพียงพอต่อการใช้จัดกิจกรรม ด้านวัสดุ อุปกรณ์ คอยตรวจสอบ ความพร้อมของวัสดุ อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานของครู/บุคลากร จัดหาเทคโนโลยีให้เพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กโดยแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการจัดกิจกรรมที่สำคัญ ร่วมกันพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกี่ยวกับความสะอาด ความเป็นระเบียบ และการให้บริการ โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพิ่มมากขึ้น

Abstract

The purposes of this research were to study the conditions of the involvement, causes and factors, and to find out guidelines for the resolution of the involvement of Ban Pha Mee child development center committee based on the operational standard of child development center management of local administrative organization. The population of study consisted of 23 guardians and child development center committee and 10 people were participated in the focus group discussion. The results of the research were found as follows:

1. The overall condition of management of child development center committee's involvement in every aspect was at the average level which appeared in the administration, the budget management, personnel management, and the child development center management.

2. Regarding the causes and factors affecting to the involvement, the causes of the uninvolvement was the personnel because of lack of the good relationship between teachers and community. In terms of the child development center management, it also lacked of the community's involvement and the community dedication in the participation with the child development center management's activities. The factors affecting to the involvement were the budget and the material and equipment. In regards to budget, it revealed that the community did not know the information on the expenditure of the child development center and also lacked of the involvement in using the budget. In terms of the material and equipment, it appeared that they were broken and old.

3. The guidelines for management on the involvement of child development center committee were as follows: In terms of the personnel, the sport should be held to create the good relationship. Besides, the training should be organized for the teachers and educational personnel by inviting the expert in the provincial level to be the guest speaker. In terms of the budget, local administrative organization should allocate the budget as ap-

peared in the child development center s' proposal. The budget allocation from outside should be done to develop the child development center' environment and to support the activity organization. In terms of the material and equipment, the material and equipment which supported the operation of the teachers and personnel should be examined and the sufficient technology should be provided. In terms of the management, the committee member should be assigned to be the committee in organizing the important activity and people should be more involved with the management in the development of the child development center namely the cleanliness, neatness, and service providing.

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ตามยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้วงการการศึกษาในประเทศไทยจำเป็นต้องตอบสนองต่อความท้าทายที่ต้องเผชิญอยู่นี้ เราต้องการรูปแบบการทำงานที่สามารถพัฒนากรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อที่สามารถจัดการศึกษาตอบสนองต่อความต้องการที่ กำลังเปลี่ยนแปลงของสังคมซึ่งเยาวชนไทยกำลังเผชิญอยู่ ผู้เรียนในอนาคตมีคุณลักษณะ 4 ประการ ได้แก่ วิถีทางของการคิด คือ สร้างสรรค์ คิดวิจารณญาณการแก้ปัญหา การเรียนรู้และตัดสินใจ (โชติมาพร ไชยสิทธิ์, 2556 : 5) นอกจากนี้แล้วครูต้องรู้จักว่าการจัดการศึกษาทักษะเพื่อการดำรงชีวิตที่นักเรียนต้องเรียนรู้มีอะไรบ้าง ที่นักเรียนต้องเรียน คือ ความรู้ เกี่ยวกับโลก ความรู้ด้านการเงิน เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ และการเป็นประกอบการ ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองดี ความรู้ด้านสุขภาพ ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมนอกจากนี้แล้วต้องมีทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมอีก 3 ด้าน คือ ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา การสื่อสารและการร่วมมือ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ได้แก่ ความรู้ด้านสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับสื่อ ความรู้ด้านเทคโนโลยี พร้อมทั้งทักษะชีวิตและอาชีพ 5 อย่าง คือ ความยืดหยุ่นและปรับตัว การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม นอกจากนั้นแล้วโรงเรียนและครูต้องมีระบบสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับมาตรฐานและการประเมินหลักสูตรและการเรียน การสอน และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนในศตวรรษที่ 21 ด้วย (สุรางค์ เพ็ชรกอง, 2556 : 28)

ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 กำหนดให้รัฐจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ให้ทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (มาตรา 49) และให้จัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม (มาตรา 81) สถานศึกษานับเป็นหน่วยงานสำคัญของการบริหารจัดการศึกษา เพราะมีความใกล้ชิดกับ ผู้เรียนและชุมชนเป็นอย่างมาก กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อก่อเกิดการเรียนรู้ของผู้เรียนจะเกิดขึ้นที่สถานศึกษา การจัดระบบบริหารงานในสถานศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับภาระความรับผิดชอบนั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษามีคุณภาพได้ ทั้งนี้เนื่องเพราะ การจัดการศึกษานั้นครอบคลุมกิจกรรมการดำเนินการต่างๆทางการศึกษาไม่ว่าจะเป็นเรื่องของครูและบุคลากร นักเรียน หลักสูตร

และการเรียนการสอน การจัดทำนโยบายและแผน การประเมินผล ระบบข้อมูลสารสนเทศ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นถ้าการบริหารจัดการไม่ดีไม่มีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2543 : 13)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมีอยู่ภายใต้การบริหารงานของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เด็กปฐมวัยที่เข้ารับการเลี้ยงดูในศูนย์ทั้งหมด เป็นเด็กชาวเขาเผ่าอาข่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีโครงสร้างการบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการ บริหารศูนย์ฯ มีจำนวนคณะกรรมการ 8 คน ประกอบ ด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษา ผู้แทนองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนผู้ปกครอง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2550 : 7) สำหรับงบประมาณในการบริหารจัดการนั้นได้รับการจัดสรรจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกส่วนหนึ่งเป็นงบประมาณที่เทศบาลตำบลเวียงพางคำพิจารณาจัดสรรจากเงินรายได้ของเทศบาล และคอยกำกับดูแล ทำให้บทบาทของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เป็นตัวแทนจากชุมชนเข้ามาทำหน้าที่ในการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กค่อนข้างน้อย และผลจากการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก (สมศ.) ปรากฏว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์ฯอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี ต้องการความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากคนในชุมชน โดยเฉพาะคณะกรรมการศูนย์ ในการขับเคลื่อนให้ระบบการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษา เพื่อปฏิรูประบบบริหารการศึกษา มุ่งกระจายอำนาจการตัดสินใจไปให้ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กได้แต่ผู้บริหารโรงเรียนครู ผู้ปกครองและชุมชน ได้มีส่วนร่วมกันตัดสินใจในการจัดการศึกษาให้มากที่สุดซึ่งเป็นแนวคิดการบริหารในลักษณะที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – Based Management : SBM) โดยมุ่งเน้นให้สถานศึกษามีอิสระ มีความคล่องตัวในการบริหารงานด้านวิชาการ ด้านการเงิน ด้านการบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยอยู่บนพื้นฐานการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 5 ด้าน คือ 1) หลักการกระจายอำนาจ 2) หลักการมีส่วนร่วม 3) หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน 4) หลักการบริหารตนเอง และ 5) หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและให้มีการบริหารในรูปคณะกรรมการโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ตัวแทนครู ผู้แทนชุมชน โดยมีความเชื่อว่าการตัดสินใจที่ดีที่สุดเกิดจากการตัดสินใจของคณะบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด และมี่ส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนมากที่สุด (อุทัย บุญประเสริฐ, 2542 : 1-3)

จากสภาพความต้องการของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเผชิญกับอนาคตในทางบวก ที่มีทั้งความสำเร็จและมีความสุข ดังนั้น ผู้บริหารจำเป็นที่จะต้องมีเทคนิคกระบวนการในการบริหารเพื่อให้สถานศึกษาไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี ตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้นำแนวคิด ทฤษฎีหลักการของวงจรคุณภาพ (PDCA) ของเรืองวิทย์ เกษสุวรรณ (2545 : 89-91) ตามแนวคิดของเดมมิ่ง ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปรับปรุง ผู้ศึกษาจึงได้นำทฤษฎีดังกล่าวมาเป็นกรอบแนวคิดในการที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี ว่าอยู่ในระดับใด และเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อประโยชน์ในการบริหาร

ศูนย์และพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมีให้บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมีตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. เพื่อศึกษาเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมีตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. เพื่อหาแนวทางในการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมีตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ด้านความรู้

1.1 ได้ทราบสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมีตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าเป็นอย่างไร

1.2 ได้ทราบสาเหตุที่คณะกรรมการไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและทราบปัจจัยในการบริหารจัดการทั้ง 4 งาน ได้แก่ ด้านการบริหารงาน ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.3 ได้แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมีตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ด้านการนำไปใช้ ผู้บริหารสามารถนำแนวทางที่ได้จากสภาพการมีส่วนร่วม เหตุและปัจจัย ไปปรับใช้ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาอิสระครั้งนี้ผู้ศึกษามุ่งศึกษาหา แนวทางการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมีตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ
2. ขอบเขตของประชากร

2.1 คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี

2.2 ผู้ปกครองศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี

3. พื้นที่ศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี ตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

4. ระยะเวลา ภาคเรียนที่ 1 – 2 ปีการศึกษา 2557

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 จากคำถามการวิจัย ศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมีตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี จำนวน 8 คน ผู้ปกครอง จำนวน 15 คน รวมทั้งหมด 23 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี ตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งเป็น 3 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เกี่ยวกับผู้ตอบเป็นแบบเลือกตอบ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพเกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี ตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลักษณะเป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ Likert 5 ระดับ (Best & Kahn, 1993 : 246) กำหนดค่า มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

วิธีการสร้างเครื่องมือผู้ศึกษาดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยละเอียด เพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนา เด็กเล็กบ้านผาหมี ตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขถูกต้องแล้วไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ถึงประธานกรรมการ บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี ตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เพื่อขอความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ศึกษาขอหนังสือจากประธานกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี ถึงหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ และคณะกรรมการชมรมผู้ปกครองของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

3. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้แบบสอบถามสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี ตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา มาตรวจสอบความสมบูรณ์และวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจนับแบบสอบถามพร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับกลับคืนมาว่าครบตามจำนวนทั้งหมด

2. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาร้อยละ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

3. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มาตรวจนับคะแนนแต่ละข้อแล้วหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูป เป็นรายข้อ รายด้าน โดยภาพรวมนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์ความหมายของค่าเฉลี่ยไว้ 5 ระดับ ดังนี้ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยสรุปเป็นความเรียงของแต่ละด้าน

ขั้นตอนที่ 2 เหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมีตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี จำนวน 8 คน ผู้ปกครอง จำนวน 15 คน รวมทั้งหมด23 คน

เครื่องมือการศึกษา แบบสอบถามเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมและปัญหาอุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมีโดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เกี่ยวกับผู้ตอบเป็นแบบเลือกตอบ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพเกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และระยะเวลาในการอาศัยอยู่ในท้องถิ่น

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เกี่ยวกับเหตุและปัจจัยในการบริหาร 4M ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์และด้านการบริหารจัดการ ด้วยการหาค่าร้อยละ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติและนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

วิธีการสร้างเครื่องมือ ผู้ศึกษาดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยละเอียด เพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี จำนวน 1 ฉบับ
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขถูกต้องแล้วไปใช้จริง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเองโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ถึงประธานกรรมการ บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้ศึกษาขอหนังสือจากประธานกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ถึงหัวหน้าศูนย์ฯ, คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ และคณะกรรมการชมรมผู้ปกครองของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และขอเชิญเข้าร่วมประชุมกลุ่ม (Focus Group Discussion)
3. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้แบบสอบถามเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี
4. ผู้ศึกษานำแบบอสบถามที่ได้รับคืนมา มาตรวจสอบความสมบูรณ์และวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่าความถี่ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย
2. เหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี วิเคราะห์โดยการนำคะแนนความถี่ของแต่ละด้าน และนำมาหาค่าร้อยละ

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยตารางประกอบคำบรรยาย

ขั้นตอนที่ 3 แนวทางการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี ตามมาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประชากร คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี จำนวน 8 คน ผู้ช่วยบันทึกข้อมูล จำนวน 1 คน ผู้เก็บภาพบันทึกการประชุม จำนวน 1 คน รวม 10 คน

เครื่องมือการศึกษา โดยใช้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือจาก การตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 มานำเสนอเพื่อให้ทราบข้อมูลสภาพปัญหาทั้ง 4 ด้าน ของแนวทางการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี ตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และใช้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเป็นประเด็นในการสนทนากลุ่มด้วยกระบวนการ AIC ประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์และเรียนรู้สภาพความเป็นจริง และปัญหา
2. การเสนอความเห็นต่อรอง ประนีประนอม และโครงการ หรือกลยุทธ์การ
3. การวางแนวทางในการปฏิบัติ

วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสารหนังสือ เอกสาร สารสาร บทความ วิทยานิพนธ์ สิ่งตีพิมพ์ต่างๆ เกี่ยวกับ การบริหารจัดการการมีส่วนร่วม ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งแนวคิดเกี่ยวกับประชุมกลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อรวบรวมนำมา ทำแผนการประชุมกลุ่มด้วยกระบวนการ AIC

2. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม (ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1) ข้อมูลสภาพการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ (ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2) เหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมและปัญหาอุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วม ในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี เพื่อนำไปเป็นประเด็นในการประชุมกลุ่มโดยใช้กระบวนการ AIC

3. จัดเตรียมเอกสารประกอบการประชุมกลุ่ม โดยการสร้างแบบบันทึกประเด็นและนำประเด็นหัวข้อที่เป็นปัญหามาอภิปรายจากข้อ 2 ลงในแบบบันทึกมอบให้คนละ 1 ชุด เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง

4. จัดประชุมสนทนากลุ่มด้วยกระบวนการ AIC เพื่อร่วมกันหาแนวทางในการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหาร จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. ประมวลความคิดเห็นและบันทึกผลการประชุมกลุ่มที่ได้จากการสนทนากลุ่มดังกล่าว

6. นำแบบบันทึกผลการประชุมกลุ่มไปปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

7. นำแบบบันทึกผลประชุมกลุ่มไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

8. นำแบบบันทึกผลการประชุมกลุ่มเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งเพื่อตรวจสอบความเรียบร้อย

และนำแบบบันทึกผลการประชุมกลุ่มฉบับสมบูรณ์ไปประกอบการศึกษาต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาจัดทำบันทึกเสนอขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายเพื่อขออนุญาตจัดประชุมสนทนากลุ่ม A-I-C กับกลุ่มเป้าหมาย

2. ผู้ศึกษาได้จัดส่งประเด็นต่างๆ ที่เป็นปัญหามาเป็นหัวข้อในการจัดประชุมกลุ่ม ในเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่ม ทุกๆ คน ก่อนเข้าร่วมการประชุม 1 สัปดาห์ พร้อมหนังสือขออนุญาตเข้าร่วมประชุมกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

3. ผู้ศึกษาติดต่อผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มพร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ ในการจัดประชุมกลุ่มและไปดำเนินประชุมกับกลุ่มเป้าหมายด้วยตนเอง

4. ผู้ศึกษานำข้อมูลและผลจากการประชุมสนทนากลุ่มในการศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหาร จัดการการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาสรุปผลและวิเคราะห์ข้อมูลการประชุมสนทนากลุ่ม A-I-C

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม โดยใช้กระบวนการแบบ AIC เพื่อสรุปเป็นแนวทางการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำเสนอรูปแบบตารางการบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

คำถามการวิจัยข้อที่ 1 สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี ตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศเป็นชาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 65.20 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 56.50 ระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 39.10 มีอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 56.50 มีสถานภาพ เป็นผู้ปกครอง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 65.22 เข้ามาอาศัยอยู่ 1 – 5 ปี กับ 16 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 34.60

2. สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สรุปได้ดังนี้ สภาพการมีส่วนร่วมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการบริหารงาน ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

คำถามการวิจัยข้อที่ 2 เหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี ตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ ผู้ตอบแบบสอบถามโดยภาพรวมไม่เข้ามามีส่วนร่วมในทุกๆ ด้าน

ตามคำถามการวิจัยข้อที่ 3 แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมีตามมาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้ศึกษาได้นำประเด็นจากกระบวนการสนทนากลุ่ม AIC โดยได้ประเด็นมาเป็นแนวทาง ดังนี้

1. ด้านบุคลากร

1.1 จัดกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ หรือจัดโครงการบริการสาธารณะ เช่น การทำความสะอาดร่วมกัน เป็นต้น

1.2 จัดอบรมให้ความรู้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานในระดับจังหวัดมาให้ถ่ายทอดให้ความรู้ ทุกปีการศึกษา

1.3 จัดอบรมการบริการที่ดีให้กับครูและบุคลากร โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการบริการสาธารณะมาให้ความรู้กับครูและบุคลากร เพื่อถ่ายทอดการวางตัว และการมีมนุษย์สัมพันธ์กับผู้ปกครองและผู้ที่เข้ามาติดต่อกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.4 สนับสนุนทุนการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เช่น มีทุนการศึกษาให้ครู ได้เข้ารับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและส่งเข้าอบรมความรู้ต่างๆ ในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสม่ำเสมอ

2. ด้านงบประมาณ

2.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้จัดทำแผนการใช้จ่ายเงินที่เสนอไป

2.2 จัดหางบประมาณมาพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความสวยงาม เพียงพอต่อการใช้จัดกิจกรรม และควรมีการชี้แจงการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้กับคณะกรรมการ ผู้ปกครองได้รับทราบ

2.3 จัดหาทุนสนับสนุนกับภายนอก ที่อยู่ในพื้นที่ หรือบริเวณใกล้เคียง

3. ด้านวัสดุ อุปกรณ์

3.1 ตรวจสอบ ความพร้อมของวัสดุ อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานของครู/บุคลากร ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ ความเพียงพอของอุปกรณ์ต่อจำนวนผู้ใช้

3.2 จัดหาเทคโนโลยีในการปฏิบัติหน้าที่ให้กับครู/บุคลากร ได้แก่ คอมพิวเตอร์โน๊ตบุ๊ค กล้องดิจิตอล ปริ๊นเตอร์เลเซอร์สี เป็นต้น

3.3 ให้เด็กมีความปลอดภัย โดยเปลี่ยนอุปกรณ์ที่เก่าชำรุดให้อยู่ในสภาพดี

4. ด้านการบริหารจัดการ

4.1 ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กโดยแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการจัดกิจกรรมที่สำคัญ และโครงการที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกันจัดขึ้น โดยให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม

4.2 ร่วมกันพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกี่ยวกับความสะอาด ความเป็นระเบียบและการให้บริการ

โดยศึกษารูปแบบวิธีการจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ประสบความสำเร็จในด้านนี้ เพื่อสร้างความรู้สึกที่ดีแก่ผู้ปกครอง และผู้ที่เข้ามาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4.3 พัฒนาการให้บริการของผู้บริหาร ครูผู้สอน ตลอดจน การพัฒนาเด็กให้มีความรู้ และมีความสุข โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหาร

1. ด้านบุคลากร มีผู้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้ ให้ครูแสดงออกถึงความรัก และเอาใจใส่เด็กมากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียน ส่งเสริมจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ให้คณะกรรมการและผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมให้มีความรู้ที่สูงขึ้นเพื่อนำมาใช้กับนักเรียนให้มีความรู้ที่สูงขึ้น

2. ด้านงบประมาณ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยเหลืองบประมาณให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพิ่มขึ้น เพิ่มงบประมาณเกี่ยวกับการบริหารจัดการ อุปกรณ์การศึกษา งบสนับสนุนลูกจ้าง งบศึกษาดูงาน จัดหางบประมาณมาพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความสวยงาม เพียงพอต่อการใช้จัดกิจกรรม และควรมีการชี้แจงการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้กับคณะกรรม ผู้ปกครองได้รับทราบ จัดโครงการระดมทุน แหล่งเงินทุนภายนอกจากบริษัทเอกชน ห้างร้านต่างๆ ที่พร้อมให้ความร่วมมือกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์ ควรจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กให้เพียงพอกับจำนวนเด็กและให้มีความปลอดภัย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้สูงขึ้นจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้กับครูและบุคลากร เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน

4. ด้านการบริหารจัดการ พัฒนาความปลอดภัย เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ปกครองมีการปรับปรุงอาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับจำนวนเด็กและผู้ปกครองในการเข้ามาร่วมกิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

อภิปรายผล

ผลการอภิปราย เรื่องแนวทางในการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมีตามมาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีดังนี้

1. สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมีตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.1 ด้านการบริหารงาน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะสภาพการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับร่วมกันวางแผนศึกษาเกณฑ์การย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีสภาพการมีส่วนร่วมต่ำที่สุดและมีด้าน การวางแผนอยู่ในระดับต่ำสุดด้วยนั้น อาจเป็นเพราะคณะกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจ ในหลักเกณฑ์ ต่างๆ และการที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะถูกย้ายหรือรวมศูนย์ไม่ใช่หน้าที่ของผู้ปกครองจึงไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการวางแผน ซึ่งการที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะมีการย้ายหรือรวมศูนย์นั้นจะต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพื่อที่จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจดังกล่าว ซึ่ง ธงชัย สันติวงษ์ (2543 : 7-8) และสมคิด บางโม (2546 : 61–62) กล่าวถึง ปัจจัยในการจัดการที่เป็นมูลเหตุที่สำคัญและผู้บริหารทุกคนต้องสนใจในงานด้านการบริหารจัดการ คือ คน เป็นทรัพยากรบุคคลที่ถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่จะก่อผลสำเร็จให้กับกิจการได้อย่างมาก ทั้งนี้ในแง่ของปริมาณและคุณภาพ ซึ่งผู้มีหน้าที่นี้ ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา เป็นต้น

ซึ่งการจัดการจะต้องมีการจัดการอย่างมีคุณภาพเป็นกระบวนการที่ดำเนินการต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลผลิตและบริการที่มีคุณภาพขึ้น โดยหลักการที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) หรือวงจรเดมมิ่ง ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งหากจะมีการยุบหรือย้ายรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่นมีการจัดเวทีประชาคมเพื่อสำรวจความต้องการของชุมชน ให้คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนำเรื่องเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดเสนอขอความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น จัดทำแผนการย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จัดทำประกาศย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รายงานการย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบ งานวิจัยครั้งนี้คล้ายกับ ของอุทุมพร ยะพิพะ (2555 : 190-192) ได้ศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลแม่สายมิตรภาพ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ควรพัฒนามาตรฐานที่พบปัญหาการดำเนินงานจากปัญหามากไปหาน้อย โดยทุกมาตรฐานจะดำเนินงานโดยใช้กระบวนการบริหารวงจรคุณภาพ (Deming) PDCA และเน้นการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบและการปรับปรุงพัฒนาเพื่อพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลแม่สายมิตรภาคอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะสภาพการมีส่วนร่วม การจัดหางบประมาณอุดหนุนจากภาคเอกชน อาจเป็นเพราะคณะกรรมการส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งหากจะให้คณะกรรมการเหล่านี้มามีส่วนร่วมในการจัดหาแหล่งเงินสนับสนุนการศึกษาก็เป็นเรื่องยาก เพราะอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ไม่ค่อยได้พบปะผู้คน ไม่ได้รู้จักกับผู้ประกอบธุรกิจเพื่อที่จะช่วยกันหาวิธีหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนได้ อีกทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังมีงบประมาณจากเทศบาลมาช่วยเหลือและสนับสนุนอย่างเพียงพออยู่แล้ว ซึ่งเป็นไปตามแผนการบริหาร ของเทศบาล ซึ่งชูชาติ พ่วงสมจิตร์ (2540 : 268-275) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโร งเรียนในการจัดการศึกษาไว้ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับสภาวะทางเศรษฐกิจดีเพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากชุมชนวิธีการจัดหางบประมาณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ มีการจัดทำแผนพัฒนาศูนย์เด็กเล็กระยะ 3 ปี เพื่อนำเข้าสู่แผนพัฒนาการศึกษาและแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอขอความเห็นชอบสภาท้องถิ่น จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ จัดทำแผนจัดหาพัสดุรายปี ดังนั้นหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงต้องเล็งเห็นปัญหาดังกล่าวจึงต้องมีการวางแผนเพื่อพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษาและพัฒนาเด็กนักเรียนให้ได้รับการส่งเสริมประสบการณ์เป็นอย่างดี งานวิจัยครั้งนี้คล้ายกับ ของ พรทิพย์พา มาบุญ (2556 : 39) ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลน้ำพี้ อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ ด้านงบประมาณพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง กับ ธนพรรธน์ คำแดง (2556 : 75 - 77) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาล ตำบลในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง รายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ธนพรรธน์ คำแดง (2556 : 75 - 77) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของ

คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลในเขต อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง รายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับ
ปานกลาง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ การให้ค่าตอบแทนแก่บุคลากรที่มาปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถนั้น อาจเนื่องมาจาก การที่ครูหรือบุคลกรจะได้รับผลตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ควรจะเป็นในส่วนของเทศบาลมากกว่าที่จะให้กรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือผู้ปกครองที่เป็นคณะกรรมการมาพิจารณาการจ่ายผลตอบแทน ซึ่ง อรทัย แสงทอง (2552 : 22) ได้สรุปว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นกิจกรรมทางการศึกษาที่จะต้องทำเป็นกระบวนการโดยกลุ่มบุคคลต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยสถานศึกษาต้องกำหนด แผนงานวิธีการ ตลอดจนขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ โดยพึ่งพิงงบประมาณจากรัฐที่มีไม่มากนักด้วยความประหยัด ใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า ทั้งคน เงิน เวลาและทรัพย์สินอย่างอื่นเพราะถ้า ระบบบริหารภายในสถานศึกษาไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่นๆ ของหน่วยงานได้ ดังนั้นความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการบริหารสถานศึกษา จึงขึ้นอยู่กับสมรรถภาพของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นสำคัญ และมีปัจจัยการมีส่วนร่วมอื่นๆ ตามที่สมศักดิ์ จี้เพ็ชร (2544 : 20-21) ได้สรุปว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษามีปัจจัยที่เกี่ยวกับ สภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ บทบาท เจ้าหน้าที่ของรัฐ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีนโยบายของรัฐ สภาพสังคม การส่งเสริม สนับสนุนจากผู้นำ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวก็เป็นอุปสรรคในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเช่นกัน ซึ่งบางส่วนงานวิจัยครั้งนี้คล้ายกับ ของ วิลาภรณ์ กองการ (2556 : 4) ได้ศึกษา เรื่องแนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลเป็นศูนย์เด็กเล็กน่าอยู่นั้นจะต้องพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยเฉพาะการสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ สร้างความภาคภูมิใจและสืบทอดในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน การขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและการสร้างเครือข่าย ความร่วมมือในการดำเนินงาน

1.4 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ปกครองได้เข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ยังไม่มากทำให้ขาดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินงานไม่มากนักจึงทำให้การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งยังถือว่าไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่ง รุ่ง แก้วแดง (2546 : 175) กล่าวว่า เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติมุ่งให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับชุมชนซึ่งชุมชนเป็นทั้งผู้ให้ทรัพยากรและเป็นผู้รับผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพราะชุมชนมีทั้งทรัพยากรที่เป็นบุคคล องค์ความรู้ภูมิปัญญาและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายผู้รับประโยชน์ก็คือลูกหลานของชุมชนซึ่งสถานศึกษาจะต้องมีเครือข่ายร่วมจัดการศึกษาเช่นเครือข่ายบ้านเรือนเครือข่ายโรงเรียนวัดเครือข่ายโรงเรียนในโรงเรียน เป็นต้น อีกทั้งอุทัย ดุลยเกษมและอรศรี งามวิทยาพงศ์ (2540 : 85) การแสวงหาความร่วมมือและการสนับสนุนจากองค์กรต่างๆเป็นเงื่อนไขที่จะทำให้โรงเรียนและชุมชนร่วมกันสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนได้มากขึ้น

เพราะในสถานการณ์ที่ชุมชนอ่อนแอนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องแสวงหาความรู้ความคิดกำลังใจประสบการณ์ บทเรียนงบประมาณฯลฯจากภายนอกเพื่อเป็นแนวทางให้เกิดความร่วมมือและพัฒนาความร่วมมือนั้นไปสู่การผลักดันให้การศึกษาทำหน้าที่สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน งานวิจัยครั้งนี้คล้ายกับ ของ กิตติ กรทอง (2553 : 5) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ การศึกษา วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 2) เปรียบเทียบ ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 335 คน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ ข้อมูลโดยหาร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

2. เหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมี ได้แก่ ในทุกๆ ด้านสูงมากกว่าร้อยละ 50 อาจเป็นเพราะ ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนปัจจัยด้านโรงเรียน 1) คุณลักษณะของผู้บริหารที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ได้แก่ผู้บริหารที่เป็นผู้ไม่มีคุณธรรมด้านความเสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เอื้ออาทรมีน้ำใจช่วยเหลือสังคม เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนไม่เสียสละหรืออุทิศเวลาเพื่อชุมชน ไม่รู้จักทำงานเพื่อส่วนร่วม มีจิตใจคับแคบ ไม่เปิดกว้างและไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ขาดความเชื่อมั่น หรือไม่ให้ความไว้วางใจการที่ชุมชนจะเข้ามามีบทบาทในการบริหารของสถานศึกษาไม่สนับสนุน หรือเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในถานศึกษา ซึ่งสมศักดิ์ จี้เพ็ชร (2544 : 20-21) ได้สรุปว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษามี 4 กลุ่มปัจจัย ได้แก่ 1) กลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับกรรมการ สถานศึกษา 2) กลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียน 3) กลุ่มปัจจัยที่เกี่ยวกับชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ 4) กลุ่มปัจจัยที่เกี่ยวกับ สภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ บทบาท เจ้าหน้าที่ของรัฐ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นโยบายของรัฐ สภาพสังคม งานวิจัยครั้งนี้คล้ายกับ ของอุทุมพร ยะพิพะ (2555 : 190-192) ได้ศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลแม่สายมิตรภาพ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลแม่สายมิตรภาพ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย มีสภาพดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมทั้ง 2 ศูนย์มีการปฏิบัติจริงตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ปานกลาง

3. แนวทางในการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาหมีตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านบุคลากร การจัดกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ จัดอบรมให้ความรู้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานในระดับจังหวัดมาให้ถ่ายทอดให้ความรู้ และการสร้างมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและผู้ที่เข้ามาติดต่อกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านงบประมาณ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้จัดทำแผนการใช้จ่ายเงินที่เสนอไป จัดหางบประมาณสนับสนุนจากบุคคลภายนอกมาพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความสวยงาม เพียงพอต่อการใช้จัดกิจกรรม ด้านวัสดุ อุปกรณ์

คอยตรวจสอบ ความพร้อมของวัสดุ อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานของครู/บุคลากร ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ ความเพียงพอของอุปกรณ์ต่อจำนวนผู้ใช้ จัดหาเทคโนโลยีในการปฏิบัติหน้าที่ให้กับครู/บุคลากร เปลี่ยนอุปกรณ์ที่เก่าชำรุดให้อยู่ในสภาพดี ด้านการบริหารจัดการ ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กโดยแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ จัดกิจกรรมที่สำคัญ ร่วมกันพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกี่ยวกับความสะอาด ความเป็นระเบียบ และการให้บริการ โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพิ่มมากขึ้น ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยของ ธนพรรธน์ คำแดง (2556 : 75 - 77) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย สรุปได้ดังนี้ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยส่งเสริมให้คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร่วมวางแผนจัดทำแผนยุทธศาสตร์ร่วมกำหนดแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติโดยสนับสนุนให้คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้เข้าร่วมปฏิบัติงานและช่วยเหลือสนับสนุนการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร่วมทำงานกับผู้บริหารและคณะครูผู้ดูแลเด็กในทุกๆ ด้าน ร่วมช่วยเหลือ สนับสนุนการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร่วมแก้ปัญหาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร่วมพัฒนาอาคารสถานที่ ร่วมดูแลรักษาความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเป็นวิทยากร ร่วมรับผิดชอบพัฒนางานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 3) ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ โดยให้คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ร่วมภาคภูมิใจ ในความสำเร็จหรือมีส่วนร่วมรับรู้ความภาคภูมิใจในผลการกระทำของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และผลสำเร็จ ที่เกิดขึ้นร่วมรับผลประโยชน์ในความสำเร็จในฐานะที่เป็นผู้ส่งบุตรหลานเด็กเล็กมาเข้าเรียนจนสำเร็จการศึกษาร่วมให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชย บุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้รู้สึกได้รับเกียรติได้รับยกย่องและได้รับความภาคภูมิใจในความเสียสละ อุทิศตน และภูมิใจในผลงานและความสำเร็จที่เกิดจากการร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ร่วมทำร่วมรับผิดชอบ 4) ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล โดยสนับสนุนให้คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเข้ามามีบทบาทหน้าที่ในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตรวจสอบผลการจัดการเรียนการสอน ที่ครูผู้ดูแลเด็กรายงานให้ทราบเป็นระยะๆ ร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ และจัดกิจกรรมเพื่อให้คณะกรรมการเข้ามามีส่วนร่วม ในการบริหารงานมากขึ้น

2. ควรนำเหตุที่คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการไปแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน เช่น หัวหน้าศูนย์ ครู บุคลากร ควรออกเยี่ยมบ้านคณะกรรมการศูนย์
เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

3. นำปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อจัดการวางแผนพัฒนาศูนย์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยดูผลจากการประเมินภายใน และภายนอก

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยใช้ปัจจัยด้านอื่นๆ ที่นอกเหนือจากปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัจจัยที่อาจส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่หลากหลายที่สามารถส่งผลให้คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

3. ควรมีการศึกษาเพื่อแสวงหารูปแบบในการสร้างความร่วมมือระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2550). **นโยบายและแผนการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย(0-5 ปี)**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงมหาดไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2540**. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภาลาดพร้าว.

กิตติ กรทอง. (2553). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดงจังหวัดสมุทรปราการ.** (ครุศาสตรมหาบัณฑิตการบริหารการศึกษา).มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. กรุงเทพมหานคร.

ชูชาติ พ่วงสมจิตร์. (2540). **การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร.

โชติมาพร ไชยสิทธิ์. (2556). **ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 : สอนอย่างไรให้เกิดผลกับผู้เรียน**. บทความทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 นิสิตปริญญาเอก สาขาหลักสูตรและการสอน รุ่น 5. 1(1)1.

ธงชัย สันติวงศ์. (2543). **องค์การและการบริหาร**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนพานิช.

ธนพรรธน์ คำแดง. (2556). **การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย**. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวทิยาลยัราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.

พรทิพย์พา มาบุญ (2556). **การศึกษาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลน้ำพี้ อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์**. (การศึกษาค้นคว้าอิศระรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต) มหาวิยาลัยนเรศวร. พิษณุโลก.

วิลาภรณ์ กองการ. (2556). แนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กน่าอยู่. **วารสารการเมืองการปกครองปีที่ 3 ฉบับที่ 2 มีนาคม – สิงหาคม 2556**

รุ่ง แก้วแดง. (2540). **ปฏิบัติการศึกษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.

เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2545). **การบริหารค่าจ้างและเงินเดือน**. กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์.

สมคิด บางโม. (2546). **การบริหารการศึกษา**. เลย: สถาบันราชภัฏเลย.

สมศักดิ์ จี้เพ็ชร. (2544). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 1**. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี:

สุรางค์ เพ็ชรกอง. (2556). **การสร้างแบบฝึกหัดบทอ่านนอกเวลาหนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. (การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.

อุทัย บุญประเสริฐ. (2542). **การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน**. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : คุรุสภาลาดพร้าว.

อุทัย ดุลยเกษม และอรศรี งามวิทยาพงศ์. (2540). **ระเบียบการศึกษากับชุมชน**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

อุทุมพร ยะพิพะ. (2555). **แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลแม่สายมิตรภาพ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย**. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย:

อรทัย แสงทอง. (2552). **หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารสถานศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร: กรณีศึกษาสถานศึกษาในเขตตลิ่งชัน**. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร.

Best, J., & Kahn, J. V. (1993). **Research in Fducation**. (7th ed.). Boston: Allyn and Bacon.